

بررسی آلودگی به تک یاخته کریپتوسپوریدیوم در گربه های ولگرد شهر کرمان با استفاده از روش رنگ آمیزی ذیل نیلسون اصلاح شده

سکینه بیگی^{۱*}، سعید رضا نورالهی فرد^۲، زهرا همتی^۳

۱- دانشگاه شهید باهنر کرمان دانشکده دامپزشکی، دانشجوی کارشناسی ارشد انگل شناسی ۲- دانشگاه شهید باهنر کرمان دانشکده دامپزشکی، دانشیار بخش انگل

شناسی ۳- دانشگاه شهید باهنر کرمان دانشکده دامپزشکی، دانشجوی کارشناسی ارشد باکتری شناسی

پست الکترونیکی نویسنده مسؤول: z.hemmati22@yahoo.com

مقدمه و هدف: کریپتوسپوریدیوم عامل یکی از مهمترین عفونت های کوکسیدیایی انسان و سایر حیوانات اهلی و دیگر مهره داران می باشد و در حیوانات جوان بخصوص آنهایی که تازه از شیر گرفته شده اند، موجب مرگ و میر می شود. در انسان این انگل باعث ایجاد عفونت شدید دستگاه گوارش در افراد با سیستم ایمنی سالم و عفونت کشنده در افراد دارای نقص ایمنی می گردد. هدف از این مطالعه شناسایی میزان شیوع تک یاخته کریپتوسپوریدیوم در گربه های ولگرد شهر کرمان می باشد. **مواد و روش کار:** در این مطالعه، در یک محدوده زمانی از دی ماه سال ۱۳۹۰ تا اواسط شهریور سال ۱۳۹۱ تعداد ۱۰۰ گربه ولگرد در سه گروه سنی، 1، $3-1$ سال و $3>$ تا به گذاری از نقاط مختلف شهر کرمان جمع آوری شد. پس از کالبدگشایی نمونه های مدفوع مستقیماً از رکتوم آنها جمع آوری شد. مدفوع تازه گربه ها برای تشخیص اووسیست تک یاخته کریپتوسپوریدیوم با روش رسوبی فرمالین - اتر و رنگ آمیزی ذیل نیلسون اصلاح شده مورد بررسی قرار گرفت. **نتایج و بحث:** در این مطالعه آلودگی به کریپتوسپوریدیوم ۷ درصد بود. اندازه اووسیست های مشاهده شده (۵/۵-۴/۵ میکرون) بود، و با توجه به اندازه آنها و مورفولوژی، *C. Parvum* تشخیص داده شدند، که وجود این گونه در گربه تایید شده است. آنالیزهای انجام گرفته به کمک نرم افزار SPSS رابطه معنی داری بین آلودگی تک یاخته ای کریپتوسپوریدیوم پارووم با جنس و سن را نشان نداد. با توجه به اینکه این تک یاخته جزو انگل های مشترک بوده و در انسان نیز موجب آلودگی می شوند، لذا خطرات ناشی از این انگل ها بسیار جدی می باشد. بنابراین جهت کنترل و پیشگیری از آلودگی انسان یا دام به این تک یاخته ها، کنترل جمعیت گربه های ولگرد از اهمیت ویژه ای برخوردار است

واژه های کلیدی: گربه، کریپتوسپوریدیوم، رنگ آمیزی ذیل نیلسون اصلاح شده، کرمان

گزارش تشخیصی پاستورلوز در یک گله اردک مولد

هادی توکلی^۱، سمیرا حسینی هوشیار^{۲*}، مهدیه یوسفی زرنندی^۳

۱- گروه علوم درمانگاهی دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران ۲- دانشجوی سال آخر دوره ی عمومی دکتری دامپزشکی، دانشکده

دامپزشکی دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران

پست الکترونیکی نویسنده مسؤول: S_hosseini2207@yahoo.com

مقدمه و هدف: پاستورلوز یا وبای ماکیان، یکی از مهم ترین بیماریهای واگیردار موثر بر پرندگان اهلی و وحشی می باشد که معمولاً با شیوع و مرگ و میر بالا رخ می دهد. این بیماری که نام دیگر آن سپتی سمی هموراژیک است، توسط باکتری موسوم به *Pasteurella multocida* ایجاد می شود و اغلب در اواخر تابستان، پاییز و زمستان شایع تر است.

مواد و روش کار: در اواخر فصل پاییز، پرندگان یک گله ۱۷۰ قطعه ای اردک مولد ۶ ماهه با علائم بی اشتها، اسهال، کاهش وزن، بی حالی، زمین گیری، کاهش تولید تخم و در برخی موارد عدم تولید تخم و تلفات به کلینیک دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید باهنر کرمان ارجاع داده شدند. در معاینات بالینی، چسبندگی ترشحات سفید و تیره به اطراف کلوآک نمایانگر وجود اشکال در دفع مواد غذایی بود. لاغری و ژولیدگی پرها در پرندگان دیده می شد. لاشه های موجود جهت بررسی کالبد گشایی ارجاع داده شدند. از بافت های کبد، طحال و خون قلب نمونه های هیستوپاتولوژیک و میکروبیولوژیک تهیه گردید.

نمونه های هیستوپاتولوژیک پس از غوطه ور سازی در فرمالین ۱۰٪ به آزمایشگاه ارسال و نمونه های میکروبیولوژیک در محیط های هوازی و بی هوازی کشت داده شدند.

نتایج و بحث: ضایعات کالبدگشایی شامل پرخونی عمومی لاشه، تورم و بزرگی کبد و طحال، خونریزی پتشی روی قلب و سطوح سروزی، تحلیل و شل شدن فولیکولهای تخمدان بود. در نمونه های هیستوپاتولوژیک، خونریزی در اندامها، نفوذ سلولهای آماسی به همراه کلنی های باکتریایی دیده شد. در نمونه های میکروسکوپی پس از رنگ آمیزی، حضور باکتری گرم منفی و فاقد اسپور دیده شد. در بررسی های تکمیلی، علائم فوق به همراه نشانه های بالینی و یافته های آزمایشگاهی، وجود بیماری پاستورلوز را در گله تایید کرد. پاستورلا مولتی سیدا تا کنون از بیش از ۵۰ گونه از پرندگان اهلی و وحشی جدا شده است. تلفات این بیماری، معمولاً در اردک هایی با سن بیش از ۴ هفته رخ می دهد و ممکن است به ۵۰٪ هم برسد.

انتقال پاستورلوز در یک گله در درجه اول از طریق ترشحات دهان، بینی و ملتحمه پرندگان بیمار صورت می گیرد. همچنین لاشه پرنده ای که از فرم حاد بیماری تلف شده است می تواند به عنوان منبع عفونت مطرح باشد. فاکتور دیگر در معرفی آلودگی به گله، جعبه ها، کیسه های غذا و یا هر گونه تجهیزات آلوده مصرفی می باشد. بنابراین مدیریت مناسب و رعایت بهداشت جهت جلوگیری از ورود بیماری به گله از اهمیت بالایی برخوردار می باشد.

Pasteurella multocida

واژه های کلیدی: اردک مولد، پاستورلوز